

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 13. juuni 2016
(OR. en)

9221/16

ECOFIN 461
UEM 207
SOC 325
EMPL 221
COMPET 295
ENV 340
EDUC 196
RECH 187
ENER 203
JAI 451

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	9135/16 ECOFIN 426 UEM 176 SOC 290 EMPL 186 COMPET 263 ENV 307 EDUC 163 RECH 155 ENER 168 JAI 413 - COM(2016) 338 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU SOOVITUS, milles käsitletakse Malta 2016. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Malta 2016. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele eespool nimetatud nõukogu soovitus eelnõu, mis põhineb komisjoni ettepanekul COM(2016) 338 final ning mida on muudetud ja milles on kokku lepitud nõukogu erinevates komiteedes.

NÕUKOGU SOOVITUS,

...

**milles käsitletakse Malta 2016. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus
Malta 2016. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja koostöölastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 26. novembril 2015 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2016) algust. Euroopa Ülemkogu kiitis 17.–18. märtsil 2016 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. Komisjon võttis 26. novembril 2015 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011² alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles Maltat ei nimetatud ühe liikmesriigina, mille olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal päeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta. Euroopa Ülemkogu kiitis 18.–19. veebruaril 2016 kõnealuse soovitusel heaks ja nõukogu võttis selle 8. märtsil 2016 vastu³. Kuna Malta rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riigid on üksteisega tihedalt seotud, peaks Malta tagama kõnealuse soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise.
- (2) 26. veebruaril 2016 avaldati 2016. aasta aruanne Malta kohta. Selles hinnati Malta edusamme 14. juulil 2015 nõukogu vastu võetud riigipõhiste soovitusel täitmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.
- (3) Malta esitas 15. aprillil 2016 nii oma 2016. aasta riikliku reformikava kui ka 2016. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

³ ELT C 96, 11.3. 2016, lk 1.

- (4) Asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi on võetud arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on nähtud ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁴ artikliga 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatseb kasutada.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (5) Malta suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareeglit. 2016. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt on valitsusel kavas parandada nominaalset eelarvepositsiooni 2019. aastaks ülejäägini 0,1 % SKPst. Struktuurne eelarvepositsioon paraneb järk-järgult, nii et 2019. aastaks saavutab Malta keskpika perioodi eelarve-eesmärgi, st struktuurselt tasakaalus eelarvepositsiooni. Stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse langema 2016. aastal 62,6 %-ni SKPst ja jätkama langust, jõudes 2019. aastal 55,5 %-ni. Nende eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2016. aasta kohta usutav ning 2017.–2019. aasta kohta ettevaatlik. Ent kavandatud eelarvepuudujäägi eesmärkide saavutamiseks alates 2017. aastast võetavaid meetmeid ei ole piisavalt täpselt kirjeldatud. Komisjoni 2016. aasta kevadprognoosi kohaselt varitseb suur oht, et 2015. ja 2016. aastal kokku kaldutakse märkimisväärselt kõrvale soovitud kohandamisest keskpika eesmärgi suunas, mis tuleneb eelkõige 2015. aasta kõrvalekaldest, mida tuleb 2016. aastal korrigeerida; sama oht valitseb muutumatu poliitika korral ka 2017. aastal. 2015. aasta kõrvalekallet saab osaliselt seletada investeeringute järsu kasvuga, mis tulenes suures osas ELi vahendite erakordselt intensiivsest kasutusest enne 2007.–2013. programmitöö perioodi lõppu. Selleks et vähendada 2015.–2016. aasta kõrvalekallet, sisaldab 2016. aasta stabiilsusprogramm 2016. aastat hõlmavaid täiendavaid meetmeid, mida ei olnud võimalik veel komisjoni 2016. aasta kevadprognoosi lisada. Nende meetmete eesmärk on vähendada esmaseid kulutusi (0,16 % võrra SKPst), eelkõige töötajatele makstavate hüvitiste, vahetarbimise ja kapitalisiirete valdkonnas. Lisaks on muudetud hinnanguid 2016.–2019. aastat hõlmavate osa tulumeetmete kohta, et võtta arvesse ajakohasemat teavet, ning 2015. aasta meetmete tegelikku mõju. Kõigi nende meetmete puudujääki vähendav netomõju on 0,2 % SKPst. Võrreldes komisjoni prognoosiga parandaks nende meetmete arvesse võtmine struktuurset kohandamist ja struktuurne eelarvepositsioon osutaks teatavale keskmisele kõrvalekaldele 2015.–2016. aastal, 2017. aastal aga püsiks märkimisväärse kõrvalekalde oht. Malta peaks eeldatavasti nii 2016. kui ka 2017. aastal saavutama võla vähendamise sihttaseme. Stabiilsusprogrammile antud hinnangu põhjal ja komisjoni 2016. aasta kevadprognoosi arvesse võttes näeb nõukogu ohtu, et Malta ei täida stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid. Seepärast tuleb võtta veel meetmeid, et tagada nõuete täitmine 2016. ja 2017. aastal.

- (6) Maltal on jätkuvalt probleemiks riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus. Selle peamine põhjus on elanikkonna vananemisega seotud kulude, näiteks tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse kulude ning pensionikulude mõju eelarvele. Pensionisüsteemi puhul tuleb saavutada jätkusuutlikkus ja tagada samal ajal piisav pensionisissetulek. Pensionikulud olid 2013. aastal alla ELi keskmise, st 9,6 % SKPst, kuid 2060. aastaks kasvavad need prognooside kohaselt 12,8 %-ni, mis on liidus üks kõrgemaid näitajaid. 2016. aasta märtsis võttis valitsus vastu mitu meetet pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse ja piisavuse tagamiseks, kuid nende mõju eelarvele ei ole veel hinnatud. Süsteemi piisavuse parandamiseks arendatakse ka 2016. aastal edasi sissemakselist riiklikku miinimumpensioni, et saavutada 2027. aastaks eesmärk 60 % mediaansissetulekust ja suurendada süsteemiga hõlmatud elanikkonda. Reformi tulemuslikkus sõltub eakama elanikkonna tööalase konkurentsivõime tagamisest. Lisaks pensionikuludele kasvavad prognooside kohaselt ELi keskmisest kiiremini ka avaliku sektori kulutused tervishoiule ja pikaajalisele hooldusele, st vastavalt 2,1 % ja 1,2 % SKPst. Ametiasutused on võtnud vastu riikliku tervishoiusüsteemi strateegia ja vaatavad tervishoiukulutusi läbi, et parandada kulude tõhusust. Selle töö tulemusel saavutatav kokkuhoid ei ole siiski veel nähtav. Pikaajalisele jätkusuutlikkusele aitaks kaasa võimalike kokkuhoitud vahendite kasutamine prognooside kohaselt suurenevate kulutuste katmiseks.
- (7) Ehkki on tehtud olulisi investeeringuid, ei ole haridus- ja koolitustulemused ikka veel eesmärgiks seatud tasemel. See mõjutab tööjõu pakkumise kvaliteeti ja tööjõus osalemise määra. Malta tööjõu haridustase on ikka veel üks madalamaid liidus. Malta rakendab ulatuslikku elukestva õppe strateegiat, kuid elukestva õppe programmides osaletakse ikka veel vähe, eriti madala haridustasemega inimeste seas. Selles valdkonnas tuleb tegeleda sihipärase teavitamisega, koolituse kättesaadavamaks muutmisega ning haridus- ja koolitusasutuste ja tööandjate vaheliste partnerlussuhetega. 2015. aastal kiideti heaks juriidiline teatis õpetajate pideva kutsealase arengu instituudi (*Institute for Education*) asutamise kohta. Instituudi peamised eesmärgid on: i) pakkuda õpetajatele igapäevases kutsetegevuses vajalikke oskusi; ii) olla haridustöötajate kohtumiste ja kogemustevahetuse sõlmpunktiks ning iii) edendada koolijuhtimist. Instituudi töö on käima läinud ja ootuste kohaselt saab sellest õpetajate kutsealase arengu oluline edendaja. Vaja on jälgida selles valdkonnas tehtavaid edusamme.

- (8) Kui välja arvata ühekordsed suuremahulised projektid 2014.–2015. aastal, on investeringud Maltal vaibunud, mis peegeldab majanduses toimuvaid struktuurseid muutusi ja kitsaskohti. See on peamiselt seotud vähem kapitalimahukate teenustesektorite tähtsuse suurenemisega, mis vähendab majanduse tulevasi investeerimisvajadusi. Siiski esineb jätkuvalt teatavaid probleeme, mis mõjutavad investeerimistegevust riigis, näiteks ebapiisav innovatsioonivõimekus, oskustega seotud kitsaskohad, avaliku halduse ja kohtusüsteemi ebatõhusus, regulatiivne koormus ja märkimisväärsed liiklusummikud.
- (9) Üks peamisi takistusi välisinvesteeringute tegemiseks on transport ja logistikataristu. Transpordi väliskulud Malta majanduses on märkimisväärsed. Need kulud tulenevad peamiselt riigi transpordivõrgu ebatõhusast kasutamisest ja asjaolust, et puudub tegelik alternatiiv sõiduautode kasutamisele. Lisaks on riikliku transpordisektori jätkusuutlikkuse puhul probleemiks erasõidukite suur arv, saastus ja liiklusummikud. Seni ei ole rakendatud ulatuslikku transpordistrateegiat, vaatamata sellele, et riikliku transpordistrateegia ja üldkava väljatöötamine on eeltingimus, et saada juurdepääs Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahenditele (2014–2020), mida kasutatakse transpordiinvesteeringute kaasrahastamiseks.
- (10) Valitsus on astunud mitmeid samme, et parandada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) juurdepääsu rahastamisele. Nende sammude eesmärk on pakkuda oma- ja riskikapitali, kuna need on viimastel aastatel osutunud kitsaskohaks. Lisaks hõlmavad edasised meetmed keskse krediidiregistri ja arengupanga loomist ning Malta börsi käivitavat platvormi, mis on kavandatud konkreetset selleks, et aidata VKEdel kapitalituru kaudu rahalisi vahendeid hankida. Ehkki jätkuvalt esineb raskusi juurdepääsul pangaväliste vahenditega, on Malta VKEdel parem rahastamiskeskkond kui paljudel VKEdel mujal ELis.

- (11) Komisjon on Euroopa poolaasta raames Malta majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud tulemused 2016. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka stabiilsusprogrammi ja riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Maltale esitatud soovitude järelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud mitte üksnes nende asjakohasust Malta eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka vastavust ELi õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda tulevastesse riiklikesse otsustesse ELi tasandi panus ja tugevdada nii ELi üldist majandusjuhtimist. Euroopa poolaasta raames koostatud soovitud kajastuvad allpool esitatud soovitudes 1 ja 2.
- (12) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus⁵ selle kohta kajastub eelkõige soovitudes 1,

⁵ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

SOOVITAB Maltal võtta 2016.–2017. aastal järgmisi meetmeid.

1. Võttes arvesse märkimisväärse kõrvalekalde suurt riski, saavutada 2016. ja 2017. aastal eelarve aastane kohandamine 0,6 % ulatuses SKPst keskpika perioodi eelarve-eesmärgi suunas, võttes vajalikke struktuurimeetmeid. Tõhustada meetmeid riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamiseks.
2. Võtta meetmeid tööjõu pakkumise tugevdamiseks, eelkõige madala kvalifikatsiooniga inimeste elukestvas õppes osalemise määra suurendamise kaudu.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*
